2024ལོའི་ཟླ་3ཚེས་30 ཕྱོགས་བསྡུས་གསར་འགྱུར། པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།ཉི་མ་ཆོས་སྒྲོན། རེས་གཟའ་སྤེན་པ། 3

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཟླ་3ཚེས་15ཉིན།
གྲོང་ཁྱེར་ཚོང་དོན་ཅུས་ཀྱིས་བོད་ལྗོངས་རོང་པོ་བོད་
སྨན་ཚད་ཡོད་ཀུང་སི་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་བདུན་
གཅིག་སྡེ་ཁུལ་དང་བཅིངས་འགྲོལ་ནུབ་ལམ་སྡེ་ཁུལ་གྱི་
གྲོང་མི་མང་ཚོགས་ལ་སྨན་བཅོས་དངོས་ཟོག་ཞལ་
འདེབས་བརྒྱབ་པ་རེད།
བདུན་གཅིག་སྡེ་ཁུལ་དུ་རིན་ཐང་སྒོར་ཁྲི་57
རི་བའི་བོད་སྨན་ཀོ་ཡོལ་སྒམ་60སྤྲད་རྗེས་གྲོང་ཁྱེར་
ཚོང་དོན་ཅུས་དང་བོད་ལྗོངས་རོང་པོ་བོད་སྨན་ཚད་
ཡོད་ཀུང་སིའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་དོན་མི་སྣ་ཁོངས་
གཏོགས་ཁུལ་གྱི་གྲོང་མི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་སླེབས་

ཤིང་། ཁོང་ཚོ་ཁྱིམ་ཚང་རེ་རེར་སླེབས་རིམ་བཞིན་
ཁྱིམ་མིའི་གཟུགས་པོའི་གནས་ཚུལ་འདྲི་རྩད་ཞིབ་
ཚགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད། གྲོང་མིར་བོད་
སྨན་སྤྱོད་སྟངས་དང་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་ལུགས་
འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་ཕྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བགྲེས་སོང་ཤི་
ལོག་གིས་ངའི་ཕྲག་པའི་གཡས་གཡོན་དང་རྐང་པ་
ནམ་རྒྱུན་ནས་ན་བཞིན་ཡོད། ད་ཆ་སྡེ་ཁུལ་དང་
རྣམ་པ་ཚོས་ང་ལ་བོད་སྨན་གྱི་ཀོ་ཡོལ་སྤྲད་བྱུང་བས་
ཧ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། ཁྱེད་ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་རེད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་བྱེད་སྒོས་ཁོངས་གཏོགས་ཁུལ་གྱི་
དུད་ཚང་340ལ་སྨན་སྤྲོད་པའི་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབས་པ་

དང་། ཚང་མས་བྱ་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྡེ་ཁུལ་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་གི་བདེ་ཐང་ལ་དོ་ཁུར་ཟབ་མོ་
བྱེད་པའི་བརྩེ་སེམས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། བོད་
ལྗོངས་རོང་པོ་བོད་སྨན་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིའི་སྤྱི་གཉེར་
ལིའུ་ཏུའུ་ཅོན་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་གདེང་འཇོག་བཟང་པོ་
ཐོབ་རྗེས་དེ་བས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོའི་ངང་ཕྱིས་
འབྱུང་། ང་ཚོ་རོང་པོ་བོད་སྨན་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིས་མུ་
མཐུད་ཞལ་འདེབས་འབུལ་བའི་བྱེད་སྒོ་རབ་དང་རིམ་
པ་སྤེལ་ནས་སྡེ་ཁུལ་གྱི་མང་ཚོགས་དེ་བས་མང་བར་བདེ་
ཐང་དང་། གཅེས་སྐྱོང་། དྲོ་སྐྱིད་བཅས་སྦྱིན་རྒྱུ་
ཡིན་ཞེས་བཤད།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་ཚོང་དོན་ཅུས་ཀྱིས་གཅེས་སེམས་ཁེ་ལས་དང་ལག་གདང་སྦྲེལ་ནས་སྡེ་ཁུལ་ལ་སྨན་སྤྱོད་དངོས་ཟོག་ཞལ་འདེབས་བརྒྱབ་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཅང་ཤིས་ཤིན་ཡུས་གྲོང་
ཁྱེར་གྱི“1·24”དང་ཧོ་ནན་ནན་དབྱང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི
“1·19”ཡི་མེ་སྐྱོན་ལས་འཛོལ་ཚབས་ཆེན་གྱི་བསླབ་
བྱ་དང་ལེན་གཏིང་ཟབ་བྱས་ནས་མི་སྣ་འདུ་འཛོམས་
མང་བའི་ཁུལ་གྱི་འཕྲལ་སྡོམ་ཁ་འགྲེམས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེ་
རུ་གཏོང་ཆེད། ཉེ་ཆར། བོད་ཀྱི་གནམ་ཐང་
ཚོགས་པས་T3གནམ་ཐང་འབབ་ཚུགས་ཀྱི་རིམ་པ་
དང་པོའི་མེ་སྐྱོན་འཕྲལ་སྡོམ་ཁ་འགྲེམས་ཀྱི་དངོས་
འཐབ་ནང་སྦྱོང་བྱས་པ་རེད།
ནང་སྦྱོང་དེ་ལྷ་ས་གོང་དཀར་གནམ་ཐང་T3
འབབ་ཚུགས་སུ་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་བའི་མེ་སྐྱོན་ཐོན་རྒྱུ་རྒྱབ་
ལྗོངས་སུ་བྱས་ཤིང་། གནམ་ཐང་འབབ་ཚུཊ་ཀྱི་རིམ་
པ་དང་པོའི（གཞི་ཁྱོན་ཆེ་བ）འཕྲལ་སྡོམ་ཁ་འགྲེམས་
བཀའ་རྒྱར་གཞིཊ་ནས་ཚན་པ་ཁག་གི་འཕྲལ་སྡོམ་རྩ་

འཛུཊ་དང་། འབྲེལ་གཏུག་མཐུན་སྦྱོར། ཆ་འཕྲིན་
བརྡ་ཁྱབ། མི་སྣ་ཁ་འགྲེམས་བསྡུ་རུབ་སོཊ་ཀྱི་ནང་
དོན་ལ་དམིཊ་ནས་དངོས་འཐབ་ནང་སྦྱོང་བྱས་པ་
རེད། ཐེངས་འདིའི་དངོས་འཐབ་ནང་སྦྱོང་ཁྲོད།
T3གནམ་ཐང་འབབ་ཚུཊ་ཀྱི་འཛུལ་སྒོའི་སྒོ་སྡོམ་
མཐེབ་གཅིག་གི་ཁྱབ་ཁོངས་དེ་ནང་སྦྱོང་བྱེད་སར་
གཏན་འཁེལ་བ་མ་ཟད། ཐོག་ཁང་དུ་བཅའ་སྡོད་
ཚོང་དུད་དང་ལས་བཤུག་ཚན་པ་ཁག་ནང་སྦྱོང་ནང་
ཞུཊ་ཡོད་པ་རེད།
ནང་སྦྱོང་ཁྲོད། ཚན་པ་ཁག་གིས་བྱ་སྤྱོད་མྱུར་
པོ་སྤེལ་བ་དང་། འཕྲལ་སྡོམ་ཐག་གཅོད་མྱུར་པོ་བྱེད་
པ། ཆ་འཕྲིན་བརྒྱུད་སྤྲོད་ཤར་གཏོང་ཐུབ་པ། སྒོ་
སྡོམ་མཐེབ་གཅིག་གི་ནུས་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་པས་ནང་
སྦྱོང་ལ་སྔོན་དཔག་གི་ཕན་འབྲས་ཅུང་ཡག་པོ་ཐོན་
ཡོད་པ་རེད།

ཉིན་ཤས་གོང་། བོད་ཀྱི་གནམ་ཐང་ཚོགས་
པས་ཕྱོགས་སྡོམ་ཚོགས་འདུ་སྐོང་ཚོགས་བྱས་ནས་ནང་
སྦྱོང་ཁྲོད་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བའི་གནད་དོན་དང་མི་
འདང་བའི་ཆར་གཅིག་སྡུད་ཐོག་གྲོས་བསྡུར་བྱས་ཏེ་
བཅོས་སྒྲིག་གི་དོན་ཚན་དང་ལེགས་སུ་གཏོང་ཐབས་
བཏོན་པ་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཚན་པ་ཁག་གིས་
ནང་སྦྱོང་སླར་གསོའི་ལས་དོན་ལ་ཚད་མཐོའི་མཐོང་
ཆེན་བྱས་ནས་དངོས་སྒྱུར་ནང་སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་སྲ་
བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་ཉམས་མྱོང་ཕྱོགས་བསྡོམས་
བྱས་ཏེ་ཞན་ཆ་གསབ་ནས་ནང་སྦྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་
སྦྱོང་བརྡར་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་སྦྱོང་བརྡར་ལ་
བརྟེན་ནས་རྨང་གཞིར་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་བླང་
བྱ་བཏོན་པ་རེད།
（དཔལ་སྐྱབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

བོད་ཀྱི་གནམ་ཐང་ཚོགས་པས་T3གནམ་ཐང་འབབ་ཚུགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་
མེ་སྐྱོན་འཕྲལ་སྡོམ་དངོས་འཐབ་ཀྱི་ནང་སྦྱོང་བྱས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་
གནས་སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་
ཆར། ལྷ་སའི་ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྔོ་འགྱུར་གྱི་
ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་དང་ནགས་ཚལ་རྩྭ་ཐང་
གི་མེ་ཟོན་སྔོན་འགོག་གསོ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་སློབ་
འགོ་ཚུགས་ཤིང་། སློབ་མ་200ཙམ་གསོ་
སྦྱོང་ནང་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
ཐེངས་འདིའི་གསོ་སྦྱོང་ནང་། གྲོང་
ཁྱེར་ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྔོ་འགྱུར་བཀོད་འདོམས་
པུའི་གཞུང་ལས་ཁང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ནགས་ཚལ་
མེ་ཟོན་རུ་ཆེན་སོགས་ཆེད་ལས་ལག་རྩལ་བྱང་
ཆུབ་པ་དང་། ལས་སྒོའི་ནུས་པ་ལྡན་པ།
ལས་ཀའི་ཉམས་མྱོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དགེ་
རྒན་མང་པོ་གདན་དྲངས་ནས་སློབ་ཁྲིད་བྱས་
པ་རེད། གསོ་སྦྱོང་གི་ནང་དོན་ཁྲོད། ཉེན་
ཟོན་སློབ་གསོ་དང་། ཁྲིམས་སྲོལ་སྒྲོག་
འགྲེལ། ལས་སྒོ་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་བ་སོགས་
ཕྱོགས་མང་པོ་ཚུད་ཡོད་པ་རེད།
སློབ་མ་ཧུའུ་ཅན་ཀྲུང་གིས་གསོ་སྦྱོང་
བྱས་པ་བརྒྱུད། ང་ཚོས་བདེ་འཇགས་ལ་རྒྱུས་
མངའ་དེ་བས་ཆེ་བ་བྱུང་། ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྔོ་
འགྱུར་ལས་ཡུལ་གྱི་འགན་འཁུར་བ་ཞིག་ཡིན་
པའི་ངོས་ནས་གསོ་སྦྱོང་གི་ནང་དོན་དེ་ལས་མི་
ལས་བཟོ་ཡོངས་ལ་བརྒྱུད་བསྒྲགས་བྱས་ཏེ་སྔོ་
འགྱུར་ཁྲོད་བདེ་འཇགས་ལ་སྣང་ཆེན་དང་བདེ་
འཇགས་ལ་དོ་ཁུར་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས“ཚེ་སྲོག་
བླ་ན་མེད་པ་དང་། བདེ་འཇཊ་ཨང་དང་
པོ”ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་བཙུཊ་ནས་
ཐ་མག་འཐེན་འཕྲོ་རྐང་གཅིག་ཀྱང་ས་སྟེང་དུ་
དབྱུག་མི་ཆོག་པར་བདེ་འཇགས་ལྡན་པའི་སྔོན་
འགྲོའི་ཆ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ལས་སྒྲུབ་བྱ་རྒྱུར་
འགན་ལེན་བྱ་ངེས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་རེད།
མིག་སྔར་ལས་འགོ་བསྐྱར་ཚུགས་ཀྱི་
འགག་རྩའི་དུས་མཚམས་དང་། ནགས་

བཟོའི་ནམ་དུས་བཟང་ཤོས། ནགས་ཚལ་
དང་རྩྭ་ཐང་གི་མེ་ཟོན་གལ་ཆེའི་དུས་མཚམས་
སུ་སླེབས་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་སུ། ལས་གྲྭའི་
རྣམ་གྲངས་ཁག་སྔ་རྗེས་སུ་ལས་འགོ་ཚུགས་པ་
དང་ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་གཞི་ཁྱོན་ཆེན་པོས་ནགས་
བཟོའི་ལས་དོན་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྤེལ་འགོ་
ཚུགས་ཏེ་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ལ་ནོར་འཁྲུལ་
སྤུ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོན་པར་བྱ་དགོས། ཐེངས་
འདིའི་གསོ་སྦྱོང་ནང་དོ་དམ་མི་སྣ་དང་།
ལས་ཀ་བྱེད་མཁན། རྒྱ་ཆེའི་ལས་བྱེད་པ་དང་
མང་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
ཟབ་ཏུ་བཏང་ནས་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཁྲོད་
ནགས་ཚལ་དང་རྩྭ་ཐང་གི་མེ་ཟོན་ཚང་མས་
ཤེས་རྟོཊ་དང་རྒྱ་ཁྱབ་ངང་ཞུགས་པའི་སྤྱི་ཚོཊ་
ཀྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་བཏོད་ཡོད་པ་རེད།
གྲོང་ཁྱེར་ནགས་ལས་དང་རྩྭ་ཐང་ཅུས་
མེ་ཟོན་ཁོའོ་ཡི་ཁོའོ་ཀྲང་ཅང་ཧྲུའུ་རུའེ་ཡིས་
གསོ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་གཉེར་ནས་ཚང་མར་ཐོན་
སྐྱེད་བདེ་འཇགས་དང་ནགས་ཚལ་དང་རྩྭ་ཐང་
གི་མེ་ཟོན་འབྲེལ་ཡོད་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྲིམས་
སྲོལ་དང་ལས་སྒོའི་ཤེས་བྱར་སྔར་བས་སློབ་
སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་
དང་ནགས་ཚལ་དང་རྩྭ་ཐང་གི་མེ་ཟོན་འདུ་
ཤེས་ཟབ་ཏུ་བཏང་སྟེ་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་
དོ་དམ་དང་། ནགས་ཚལ་དང་རྩྭ་ཐང་གི་མེ་
སྐྱོན་སྔོན་འགོག་ཚོད་འཛིན་གྱི་ནུས་པ་ཆེ་རུ་
ཏན་ཏིག་བཏང་ནས་རང་གྲོང་གི་ནགས་ཚལ་
དང་རྩྭ་ཐང་གི་བྱ་གཞག་དང་ལྷག་པར་དུ་ལྷོ་
བྱང་རི་བོའི་སྔོ་འགྱུར་རྒྱུན་མཐུད་དང་སྤུས་
ཚད་མཐོན་པོའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་ཆ་
རྐྱེན་བསྐྲུན་པ་དང་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་
འདིང་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་རེད།
（དཔལ་སྐྱབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་ནགས་ལས་དང་རྩྭ་ཐང་ཅུས་ཀྱིས་ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྔོ་འགྱུར་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་དང་ནཊ་ཚལ་རྩྭ་ཐང་གི་མེ་ཟོན་ཐད་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ།

（པར་ངོས་གཉིས་པར་མཐུད）དགེ་རྒན་གྱིས་ཀྱང་ང་
ཚོའི་ད་ལྟའི་འཚོ་བ་ནི་ལས་སླ་པོར་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པ་
དང་། རྒན་རབས་པ་ཚོས་འབད་འཐབ་བྱས་པ་ལས་
བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། ང་ཚོས་ད་ཆའི་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་
པའི་འཚོ་བར་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་དགོས་པའི་སློབ་གསོ་
བརྒྱབ་བྱུང་། སློབ་ཆུང་གི་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་
ནས་ངས་སློབ་སྦྱོང་ལ་སྔར་བས་འབད་བརྩོན་བྱས་ཏེ་ཕུལ་
བྱུང་གི་ལོ་ཆུང་གདོང་ལེན་རུ་ཁག་ཅིག་བྱེད་པ་དང་།
འཚར་ལོངས་བྱུང་རྗེས་སྤྱི་ཚོཊ་ལ་ཕན་ཐོཊ་ཡོད་པའི་མི་
སྣ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུའི་བརྩོན་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་སྐལ་དབང་གིས་
ཞིབ་དཔྱོད་ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་
ནས་ང་ལ་ང་ཚོའི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ལ་ཐོབ་པའི་
འགྱུར་ལྡོག་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་དང་འཕེལ་རྒྱས་མྱུར་པོ་བྱུང་
བ་མྱོང་ཚོར་ཟབ་མོ་བྱུང་། ངས་ཚད་མཐོའི་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་རང་རྟོགས་དང་། ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་རང་རྟོགས།
ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་རང་རྟོགས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་འདི་ཉིད་སྤུས་ཚད་མཐོན་པོའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་
རྒྱས་སུ་འགྲོ་རྒྱུར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབུལ་འོས་པའི་ལེགས་
སྐྱེས་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
རྒྱལ་དར་སྒྲེང་བའི་མཛད་སྒོ་མཇུག་འགྲིལ་རྗེས་
ཚང་མ་ལམ་སེང་མ་ཕྱིན་པར་རྒྱལ་དར་དང་མཉམ་དུ་
དྲན་རྟེན་པར་རྒྱག་པ་དང་། སེམས་འགུལ་ཆེན་པོ་

ཐེབས་པའི་སྒོ་ནས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་དུས་སྐབས་འདི་
པར་དུ་ལེན་བཞིན་ཡོད། ཡུལ་སྐོར་བ་ལི་ཨའེ་ཀྲེན་
གྱིས་ང་ཚོ་ཧྲན་ཏུང་ཐའེ་ཨན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། བོད་
དུ་ཡུལ་སྐོར་དུ་ཡོང་བ་དེ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཉིན་མོ་དང་ཏག་
ཏག་འཁེལ་བས་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་འདུག བོད་ལ་
འཕེལ་རྒྱས་ཡག་པོ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་མཐོང་སྐབས་ང་ཚོར་
སྤོབས་པ་སྐྱེ་ཡི་འདུག མེས་རྒྱལ་གྱི་ཆེད་དུ་སྤོབས་པ་
དང་མེས་རྒྱལ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྔཊ་བརྗོད་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་
ཞེས་བཤད།
དེ་རིང་གི་ལྷ་ས་ནི་བརྗིད་ཉམས་དོད་པའི་ཕོ་བྲང་
པོ་ཏ་ལའི་མདུན་དང་། མཛེས་སྡུག་རྣམ་པར་བཀྲ་
བའི་རྫོང་རྒྱབ་ཀླུ་ཁང་། དེ་བཞིན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་
ཁྲོམ་ལམ་ཆེ་ཆུང་གང་སར་བཀྲག་མདངས་འཚེར་བའི
“ཀྲུང་གོའི་དམར་མདངས”ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་
མངོན་ཞིང་། མི་ཚང་མའི་སེམས་ནང་བརྟན་པོར་
གནས་ཡོད། མི་རིགས་ཁག་གི་བུ་ཕྲུག་ཚོས་གླུ་ལེན་
གར་འཁྲབ་བྱས་ཏེ། དགའ་སྤྲོ་དང་བཀྲ་ཤིས་འཆམ་
མཐུན་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྲོད་མཉམ་དུ་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་
དུས་ཆེན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས་པ་དང་། སྙིང་དབུས་
ནས་རླབས་ཆེན་མེས་རྒྱལ་དེ་བས་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
དང་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་དེ་བས་བདེ་སྐྱིད་
ཁམས་བཟང་ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུས་པ་རེད།
དུས་རབས་གསར་པའི་རྒྱང་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་བུ་

གསར་པའི་ཐོག ལྷ་སའི་མི་རིགས་ཁག་གི་བུ་ཕྲུག་ཚོས་
བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་
ཀྲུང་དབྱང་གི་མཐའ་འཁོར་དུ་སྔར་བས་མཐུན་སྒྲིལ་དམ་
ཟབ་བྱས་ཏེ་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་
གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་
པ་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལས་
དོན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཛུབ་སྟོན་
གལ་ཆེན་དང་དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་བོད་སྐྱོང་
མཛད་ཇུས་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ་
དང་། སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
ཚོགས་འདུ་གཉིས་རིང་གནང་བའི་གསུང་བཤད་གལ་
ཆེན་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
དོན་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱས་
ཏེ། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསར་པ་ཆ་ཚང་ལ་
གནད་ལ་འཁེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་
བསྟར་བྱེད་པ་དང་རང་རྟོན་རང་དར་དང་། གཞུང་
འཁྱོངས་གསར་འབྱེད་བྱས་ཏེ་འབད་འབུངས་ཡར་
བརྩོན་དང་དཔའ་ངར་ཆེན་པོས་མདུན་སྐྱོད་བྱས་ནས་སྤྱི་
ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་
པ་སྒོ་ཀུན་ནས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པ། རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་
ཆེན་འཛུགས་སྐྲུན་དང་མི་རིགས་བསྐྱར་དར་གྱི་རླབས་
ཆེན་བྱ་གཞག་ཆེད་ལེགས་སྐྱེས་གསར་པ་དེ་བས་ཆེ་བ་
འབུལ་དགོས། （ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ད་ཆའི་འཚོ་བར་གཅེས་
སྤྲས་ལྡབ་འགྱུར་བཅས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་རིག་རྩལ་འཁྲབ་སྟོན་ནང་གྲོང་ཁྱེར་
ཡོངས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་གྲོང་ཚོ་ཁག་གི་རིག་རྩལ་འཁྲབ་
སྟོན་རུ་ཁག་གིས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ལྟ་འདོད་ལ་ཉན་སྤྲོ་
བའི་བྱེད་ཐབས་ཐོག་ནས་སེམས་ནང་གི་གླུ་དབྱངས་
བླངས་ཡོད། ཁོང་ཚོས་བབ་ཆགས་པའི་རིག་རྩལ་
མཚོན་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་
ཀྱི་དགའ་སྤྲོ་དང་བཀའ་དྲིན་གྱི་སེམས་པ་མཚོན་པ་
དང་དུས་རབས་གསར་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་པའི་
ཉམས་འགྱུར་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མངོན་ཡོད། “གུང་
ཁྲན་ཏང་ཡག་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཡག་
པ། སྒྱུར་བཅོས་སྒོ་དབྱེ་ཡག་པ། རླབས་ཆེན་མེས་
རྒྱལ་ཡག་པ། མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཡག་

པ”བཅས་ཀྱི་དུས་རབས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་མཆོག་
ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་
ཚོགས་ཀྱིས་རླབས་ཆེན་མེས་རྒྱལ་ལ་བཅངས་པའི་
དགའ་ཞེན་དང་ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་ལ་བསྔགས་
བརྗོད་ཀྱང་བྱས་པ་མཚོན་ཡོད།
གྲོང་ཁྱེར་རིག་གནས་ཅུས་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུ་ཁོའོ་
ཡི་ལས་དོན་མི་སྣ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་གིས་ང་ཚོས་ད་
ཐེངས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་གོ་སྐབས་སུ་བྱས་ནས་ཏང་གི་ཚོགས་
ཆེན་ཉི་ཤུ་པའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་དང་། དྲིལ་
བསྒྲགས། ལག་བསྟར་བཅས་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ་
དང་། གྲོང་ཨུད་དང་གྲོང་ཁྱེར་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་
ཀའི་བླང་བྱ་དོན་འཁྱོལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ། མང་
ཚོགས་ཀྱི་རིག་རྩལ་རྐང་འཛིན་པ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་
ནང་གནས་ཀྱི་སྒུལ་ཤུགས་སྔར་བས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་

བཅས་བྱས་ནས་2024ལོའི་ལོ་ཧྲིལ་པོའི་ལས་དོན་ཡག་
པོ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དང་། གོམ་སྟབས་ཡག་པོ་སྤོ་རྒྱུ།
འབད་འབུངས་ཡར་བརྩོན་བྱེད་རྒྱུ། དཔའ་ངར་ཆེན་
པོས་མདུན་སྐྱོད་བཅས་བྱས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་
རིག་གནས་སྤུས་ཚད་མཐོན་པོའི་ངང་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་
རྒྱུར་ལེགས་སྐྱེས་གསར་པ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
གྲོང་ཁྱེར་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་ཀྱིས་
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་དུ་ཐད་གཏོང་བྱས་པ་དང་། ད་
ཐེངས་ཀྱི་བྱེད་སྒོར་དྲ་ཐོག་ནས་ལྟ་མཁན་མི་ཐེངས་ཁྲི་
6.9ལྷག་ཙམ་ཟིན་པ། མོས་བསྟོད་བྱེད་ཚད་མི་
ཐེངས་ཁྲི་2.2ཙམ་ཟིན་པ། རིག་རྩལ་འཁྲབ་སྟོན་དེ་
དྲ་རྒྱའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་འགྲམ་དུ་
འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པ་བཅས་བྱས་ཡོད།
（ཉི་མ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རང་གྲོང་གིས་བོད་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་ནས་ལོ་ངོ་65འཁོར་བར་དྲན་གསོ་
ཞུ་བའི་མང་ཚོགས་རང་བཞིན་གྱི་རིག་རྩལ་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པ། （པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ད་ཐེངས་ཧྲང་

ཅང་དམག་དཔོན་གྱི་གོ་རྟཊ་ཐོབ་པའི་དམག་
དཔོན་ནི། ཀྲུང་དབྱང་དམག་ཨུད་སྲིད་ཁྲིམས་
ཨུ་ལྷན་གྱི་ཧྲུའུ་ཅི་ཝང་རེན་ཧྭ་དང་། རྒྱལ་སྲུང་
སློབ་ཆེན་གྱི་སློབ་སྤྱི་ཞའོ་ཐེན་ལེང་རེད།
ཧྲང་ཅང་དམག་དཔོན་གྱི་གོ་རྟགས་ཐོབ་
པའི་དམག་དཔོན་གཉིས་དཔའ་ཉམས་དོད་
པོའི་ངང་ཀྲུའུ་ཞི་སྟེགས་བུའི་མདུན་དུ་ཕེབས་
ཡོད། ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཁོང་གཉིས་ལ་བཀའ་
ཤོག་སྤྲད་གནང་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས་
ཡོད། ཧྲང་ཅང་དམག་དཔོན་གྱི་གོ་རྟགས་
དཔུང་རྟགས་བཏགས་པའི་དམག་དཔོན་རྣམ་
གཉིས་ནས་ཞི་ཅིན་ཕིང་ལ་གུས་འདུད་ཞུས་པ་
དང་། མཛད་སྒོར་ཞུགས་མཁན་བློ་མཐུན་
ཡོངས་ལ་གུས་འདུད་ཞུས་ཤིང་། ཚོགས་ར་

ཡོངས་སུ་ཐལ་མོའི་རྡེབ་སྒྲ་གྲགས་ཡོད།
གོ་རྟགས་སྤྲོད་པའི་མཛད་སྒོ་དེ་སྐད་
གསང་མཐོན་པོའི་དམག་གླུའི་ཁྲོད་མཇུག་
འགྲིལ་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཞི་ཅིན་ཕིང་སོགས་
འགོ་ཁྲིད་བློ་མཐུན་གྱིས་ཧྲང་ཅང་དམག་དཔོན་
གྱི་གོ་རྟགས་ཐོབ་པའི་དམག་དཔོན་དང་མཉམ་
དུ་སྐུ་པར་བསྐྱོན་ཡོད།
ཀྲུང་དབྱང་དམག་ཨུད་ཀྱི་ཨུ་ཡོན་ལིའུ་
ཀྲེན་ལི་དང་། མིའོ་ཧྭ། ཀྲང་ཧྲེང་རྨིན་
བཅས་དང་། དམག་ཨུད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྡེ་
ཁག་ཁག་དང་པེ་ཅིང་དུ་བཅའ་སྡོད་དམག་
དཔུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པའི་འགན་འཁུར་བློ་
མཐུན་གཙོ་བོ་སོགས་གོ་རྟགས་སྤྲོད་པའི་མཛད་
སྒོར་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བཀའ་ཤོག་སྤྲད་ནས་གོ་གནས་འཕར་བའི་དམག་དཔོན་གཉིས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）རྣམ་གྲངས་ལས་
འགོ་ཚུགས་རྗེས་འདི་གར་རྐོ་འདྲུའི་འཕྲུལ་
འཁོར་བཏང་ནས་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཡོང་འབབ་
ཡག་པོ་འདུག ཟམ་པ་བསྐྲུན་པ་དེས་མང་
ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱོད་ལ་སྟབས་བདེ་བསྐྲུན་
ཡོད། དེ་ནི་ཚང་མས་རེ་སྒུག་བྱེད་པའི་བྱ་བ་
ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།
མིག་སྔའི་བར་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ལམ་གཞིའི་རེའུ་
མིག་གསལ་པོ་དང་ལམ་ཐིག་ཧྲིལ་པོར་སྔོག་
འདོན་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་ལེགས་སྒྲུབ་
བྱས་ནས་མྱུར་ཚད་བརྒྱ་ཆ་54ཟིན་ཡོད་པ་
རེད། ཀློང་གྲོལ་སྒང་ཟམ་ཆེན་བསྐྲུན་རྗེས་
མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཀློང་གྲོལ་སྒང་གྲོང་ཚོ་
དང་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་འབུར་སྒང་གྲོང་ཚོའི་དབར་
གྱི་བར་ཐག་ཐུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ས་གནས་དེ་གའི་
ཡུལ་མིའི་འགྲོ་སྐྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལེགས་སུ་ནུས་
ལྡན་འགྲོ་རྒྱུ་དང་ས་ཁོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུར་དོན་སྙིང་
གལ་ཆེན་ལྡན་ཡོད་པ་རེད།

ཡུལ་དངོས་ཀྱི་ཆེད་ལས་བདེ་འཇགས་པ་
ཡང་ཅན་ཝུན་གྱིས་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཐད་
ང་ཚོས་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་ལས་བཟོ་བ་ཚང་
མར་བདེ་འཇཊ་སློབ་གསོ་རྒྱག་པ་དང་། བདེ་
འཇགས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ཉིན་ལྟར་ཡུལ་
དངོས་སུ་བདེ་འཇགས་སྐོར་ཞིབ་བྱེད་པ་
དང་། ཉེན་ཁའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡོད་པའི་ས་
ཆར་དུས་ཐོག་ཏུ་བཅོས་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་
འདོན་གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་བདེ་འཇཊ་ཀྱི་འགན་
འཁྲི་ལྕི་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལ་དེ་
བས་སྤྲོ་སེམས་རབ་ཏུ་འཁོལ་བ་དང་། ལས་
ཕྱོད་དེ་བས་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་རྗེས་མའི་ཐོན་སྐྱེད་
བདེ་འཇཊ་ནང་ཞུཊ་ཏེ་རྣམ་གྲངས་སྤུས་ལེཊ་
ངང་ལས་མཇུག་འགྲིལ་རྒྱུའི་འགན་ལེན་བྱས་
ནས། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་སྦྲེལ་མཐུད་
དང་ས་གནས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་འབྲེལ་ཐག་གལ་ཆེན་
ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་
རེད།
（ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཀློང་གྲོལ་སྒང་ཟམ་ཆེན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ལས་འགོ་ཚུགས་པ་དང་སྔོན་དཔག་ལྟར་ན་ཟླ་7པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་ལས་གྲྭ་རྩིས་ལེན་རྩིས་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ།